

ప్రయాణం కొరకు సిద్ధం చేయుట

మనం ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించనున్నాం. అది ఉద్రేకం కలిగించే ప్రయాణమై ఉండాలి, కొన్నిసార్లు వెళ్లడం కష్టంగా ఉండబోతుంది. అయినప్పటికీ, అది నీ వెన్నడు చేయనంత ప్రాముఖ్యమైన ప్రయాణమైయుండవచ్చు. మనం రోమీయుల గ్రంథం గుండా పయనించుదాం.

వినోద యాత్రను ప్రారంభించక ముందు, సిద్ధపాటు అవసరం. బట్టలు, వగైరాలు సర్దుకోవలసియుంటుంది, దేశ పటాలు చూడవలసియుంటుంది. అలాగే, ఈ పాఠం మన ముందున్న ప్రయాణానికి సిద్ధపాటుగా ఉంటుంది. మన గురి నీవు నేను కలిసి నడిపించబడే ప్రయాణానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. మరో ఉద్దేశమేమంటే, రోమీయుల గుండా స్వయంగా వెళ్లే సాహస ప్రయాణానికి సంసిద్ధం చేయడం.

గైడు ఉండే ప్రయాణాలకు, స్వంతంగా చేసే ప్రయాణాలకు బలాలు, బలహీనతలు ఉంటాయి. 1974లో, నేను, నా కుటుంబం 45 దినాలు ఐరోపాలో, మేము సందర్శించిన ఎక్కువ దేశాల్లోని భాషలు ఎరుగనివారమై తిరుగుతూ గడిపాం. రోజుకు ఐరోపాలో 5నుండి 10 డాలర్లు అనే పేరుగల పుస్తకం మాకు ప్రాథమిక మూలంగా ఉండింది. ఆ ప్రయాణంలో నా నోట్సుకు “రోజుకు ఐరోపాలో 5నుండి 10 నరముల బ్రేక్ డౌన్” అని పేరు పెట్టాను. “ఎవరైనా ఒకడు నాకు త్రోవ చూపాలని తరచుగా కోరుకున్నా” (మనఃపూర్వకంగా కోరుకున్నా) (అపొస్తలుల కార్యములు 8:31ఎ చూడు).

1989లో, నేను, నా భార్య జో, 12 దినాల గైడు ఉన్న ప్రయాణం టర్కీ (“ఆసియాలోని ఏడు సంఘములు” ఉన్న ప్రదేశం) మరియు గ్రీసులో చేశాం. సొంతంగా వెళ్లి ఒక నెలలో చూడగలిగిన దానికంటే ఆ 12 దినాల్లో ఎక్కువగా చూచాం. అయినా, ఒక చోటునుండి మరియొక చోటుకు త్వరపడి వెళ్లుతుండగా, ఆ (లేక) ఈ ప్రాచీన పట్టణంలోని శిథిలాలలో గుండా యింకో రోజు సంచరించితే బాగుండునని నేను తరచుగా కోరాను. మాకు చెప్పబడే సంగతులు గ్రహించుకొనడానికిని, అపొస్తలులు, ఆది క్రైస్తవులు ఆ వీధులలో గుండా తిరిగిన స్థలాలలో తిరుగుతూ ఆలోచించడానికిని సమయముంటే బాగుండునని నేనెంతగానో కోరుకున్నా.

ఈ వరుస పాఠాలు గైడు ఉన్న టూర్ వంటిది. మీ టూర్ గైడ్గా, నేను “అభిలాషగా ఉండే చోట్లపై” కామెంట్ చేస్తాను. ఈ ప్రయాణం ఎంతగా సంతోషించ, వత్తిడి లేకుండా ఉండగలదో అంతగా చేయ నేను ప్రయత్నించుతా. దృష్టికి గోచర దృశ్యం పోనియ్య నొల్లనప్పుడు మరియు మార్గం నిటారుగా ఉన్నప్పుడు, ఎక్కడంతో నేను సహాయపడతాను. అదే సమయంలో, నీవు నీ వ్యక్తిగతమైన ప్రయాణం చేయవలసియుంటుంది. ప్రతి పాఠం యొక్క ఆరంభంలో, నేను చర్చించబోయే వచనాలను నీవు కనుగొంటావు. నా

కామెంట్స్ నీవు చదువక ముందు, పలుమార్లు - ఆ లేఖన భాగాన్ని నీకు నీవే చదువుకో. దాన్నిగూర్చి ఆలోచించు; ప్రార్థించు. “పౌలు అసలు పాఠకులకు ఏమి చెప్పనుద్దేశించాడు?” అని నిన్ను నీవే అడుగుకో. అటు తరువాత, “ఈ వచనాల్లో దేవుడు నాకు ఏమి చెప్పు తున్నాడు?” అని నిన్ను నీవే అడుగుకో.

ఈ పరిచయపు పాఠం యొక్క ఉద్దేశం మనం కలిసి పయనించడానికి నిన్ను సిద్ధపరచడం మాత్రమే గాక, కనుగొనే నీ సొంత ప్రయాణానికి నిన్ను సిద్ధపరచడమై యుంది. మార్గంలో వేటికొరకు చూడాలో చెప్పుతాను, ఈ గ్రంథంలో గుండా వెళ్లే ప్రధాన రహదారులను సంక్షేపంగా వర్ణిస్తాను.

రచయిత ఎవరు?

రోమీయుల యొక్క దైవికమైన రచయిత పరిశుద్ధాత్మ (2 పేతురు 1:21; 1 కొరింథీ యులకు 2:4, 10, 13లను చూడు). (అత్యుచిత ప్రేరేపించబడిన) మానవ రచయిత 1:1లో పేర్కొనబడ్డాడు: “యేసు క్రీస్తు దాసుడను, అపొస్తలుడుగా నుండుటకు పిలువబడిన వాడును, దేవుని సువార్త నిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడినవాడునైన పౌలు.” ఈ పుస్తకం వ్రాసింది పౌలు కాదనే కన్సర్వేటివ్ స్కాలర్స్ (మార్కును సమ్మతించని పండితుడు) నేనెరుగను. పౌలు అనే ఒకడున్నాడని, అతడు కొన్ని పత్రికలు వ్రాశాడని, వాటిలో రోమీయులకు ఒకటని విమర్శకులు సయితం ఒప్పుకుంటారు. Charles Hodge యిలా రాశాడు, “ఈ పత్రిక కంటే ఎక్కువ నిశ్చయమైన అధికారికంగా నమ్మదగిన ప్రాచీన గ్రంథం లోకంలో లేదు.”¹

దీని ముగింపుకు సమీపంలో పౌలు ఉత్తరపు జారీచేసినదాన్ని వ్రాసిన తెర్రియు తన సొంతమైన వందన వచనాన్ని తన పేరుతో ప్రవేశపెట్టాడు (16:22). ఫిబే అనే ఒక క్రైస్తవ స్త్రీచే అది రోమునకు కొనిపోబడి యుండవచ్చు (16:1, 2 చూడు). ఆ దినాల్లో, మనకున్నట్టుగా తపాలా సౌకర్యం లేదు. వ్యాపార కార్యముల కొరకు ప్రభుత్వానికి వార్తాహారులున్నారు, కాని సామాన్యమైన ప్రజలు చేతనైనట్టు తమ పనులు జరిగించు కున్నారు. వారు కోరుకున్న గమ్యాలకు స్నేహితులు గాని, ఎరిగినవారు గాని వెళ్లుతుంటే వారి ద్వారా సమాన్యము తమ ఉత్తరాలను పంపేవారు.

దానిని పొందినవారెవరు?

ఉత్తరాన్ని పొందినవారు 1:7లో పేర్కొనబడ్డారు: “రోమాలో ఉన్న దేవుని ప్రియులకందరికి అనగా పరిశుద్ధులుగా ఉండుటకు పిలువబడినవారికి.” మరోసారి, మనకు ఏకీభావముంది: రోములో నివసించే క్రైస్తవులకు ఈ ఉత్తరం వ్రాయబడింది. సంఘము అంటే క్రైస్తవుల కూటమి కంటే ఎక్కువ గాని తక్కువ గాని కానందున (క్రీస్తు రక్షణముచే రక్షింపబడినవారు), రోములో - ఉన్న “సంఘానికి” - లేక పట్టణంలో ఉన్న పలు “యింటనున్న” (స్థానిక సంఘాలకు) (రోమా 16:3, 5 చూడు). నా కామెంట్స్ లో నేను, “రోములోని సంఘము” అని ప్రస్తావిస్తాను, రోములో నివసించే క్రైస్తవులందరిని

నూచించడానికి అది సులభమైన మార్గం.

రోములోని సంఘం

బ్రిటన్ నుండి అరేబియావరకు విస్తరించిన బలమైన రోమా సామ్రాజ్యమునకు రాజధాని నగరైయుండి ప్రపంచంలో రోము అత్యంత పెద్దదైన పట్టణమైయుంది. నేడు యు ఎన్ లో నివసించేవారు ప్రస్తుతపు న్యూయార్క్ పట్టణంలా తలంచవచ్చు. నీవు జపానులో నివసిస్తుంటే “టోకియోను” గూర్చి యోచించవచ్చు. నీవు గ్రేట్ బ్రిటన్ లో జీవిస్తుంటే, “న్యూయార్క్ పట్టణానికి” బదులు “లండన్ ను” ప్రత్యమ్నాయం చేయవచ్చు. నీవు ఎక్కడ నివసించినా, రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక కేంద్రంగా భావించబడే ప్రధాన నగరం ఉంటుంది. పౌలు దినాల్లో “సమస్త రోడ్లు రోముకు నడిపిస్తాయి” అనే సామెత ఉండేది. రోమా పత్రిక వ్రాయబడుతున్న కాలంలో, నీరో సింహాసనం మీద ఉన్నాడు మరియు సామ్రాజ్యం దాని మహిమ యొక్కయు, బలము యొక్కయు ఉన్నత స్థానంలో ఉంది.

రోములో సంఘం ఎప్పుడు, ఎలా స్థాపించబడిందో మనకు తెలియదు. పేతురు అక్కడ సంఘాన్ని స్థాపించి, తన మరణంవరకు 25 సంవత్సరాలు బిషప్పుగా పని చేసినట్లు కథోలిక్ సంఘం నమ్ముతుంది. సంఘారంభ దినాల్లో పేతురు రోములో ఉన్నాడనడానికి ఏ రుజువూ లేదు. ఈలాటి నమ్మకానికి వ్యతిరేకంగా ఎక్కువ ఆధారముంది. ఉదాహరణకు, రోమీయులకు చివరిలో, రోములో తానెరిగినవారికి పౌలు వందన సమర్పణ చేసినప్పుడు (16:3-15), అతడు పేతురును ప్రస్తావించలేదు - అయితే పేతురును అతడు పలుమార్లు (సందర్భాల్లో) కలిసినాడు (ఉదాహరణకు, అపొస్తలుల కార్యములు 15:7, 12). రోములో అతడు ఖైదీగానుండి వ్రాసిన పత్రికలలో (ఎఫెసీయులకు, ఫిలిప్పీయులకు, కొలోస్సుయులకు, ఫిలేమోనుకు) పేతురు పేరును పౌలు ప్రస్తావించలేదు సరిగదా, తాను రెండవసారి బంధింపబడినప్పుడు సహితం పేతురును ప్రస్తావించలేదు (2 తిమోతి; 4:11 ఎ గమనించు).

ఏమి జరిగియుంటుందో చెప్పడానికి కొన్ని చారిత్రక వాస్తవాలను పేర్కొనము. రోములో చెప్పుకోదగినంత యూదుల జనాభా ఉండింది. రోమీయుల సైన్యాధిపతియైన పాంపే యూదుల దేశాన్ని జయించి యెరూషలేమును పట్టుకున్నప్పుడు, అనేకమంది యుద్ధ ఖైదీలు బానిసలుగా రోముకు తరలించబడ్డారు. మోషే ధర్మశాస్త్రానికి వారు చూపిన పట్టుదలతో కూడిన నమ్మకత్వం, బానిసలుగా తగినట్లు లేరు. కాలక్రమంలో, వారి యజమానులు వారిని స్వతంత్రులుగా చేసి టైబర్ నది ఆవల వారికి నివాస స్థలాన్ని యిచ్చారు. ఆ ప్రాంతం అపకీర్తిగలదియే గాని యూదులు అక్కడ రాణించారు. D. D. Whedon వ్రాసిందేమంటే, “... సబ్బాతు దినములయందు రోము స్త్రీలు సమాజ మందిరాల్లో ఎంతగా గుమికూడేవారంటే, రోము యొక్క సౌందర్యాన్ని దాని నాజుకును తిలకించడానికి అక్కడికి వెళ్లి చూడమని ఒక కవి యువకులకు సిఫారసు చేశాడు!”²

అపొస్తలుల కార్యములు 2:10లో వర్ణింపబడినట్లు రోమునుండి యూదులు, యూదుల పండుగయైన పెంతెకొస్తు కొరకు యెరూషలేము ప్రయాణం చేశారు. వారిలో

కొందరు మార్పు చెంది, సంఘం చెదరగొట్టబడినప్పుడు (అపొస్తలుల కార్యములు 8:1), వారితో కూడ ఆ సువార్తను తీసికొని (అపొస్తలుల కార్యములు 8:4), వారు రోముకు తిరిగి వెళ్లియుండవచ్చు. క్రైస్తవులు చెదరిపోక ముందు, అపొస్తలులు కొందరి మీద చేతులుంచి (అపొస్తలుల కార్యములు 8:17, 18 చూడు), వారు సొంతగా పని చేయ గలుగునట్లు సహాయపడే అద్భుతమైన జ్ఞానము వారికిచ్చియుండవచ్చు. ఈ అద్భుతమైన జ్ఞానం వ్యాపించే ఒక విధానం ప్రవచన వరము కలిగినవారు ఉపదేశించడం, లేక దైవ ప్రేరేపితమైనవారు ప్రసంగించడం ద్వారా జరుగుతుంది (రోమా 12:6 చూడు).

మరో అవకాశమేమంటే, పౌలుచే మార్చబడినవారు రోమాపురివరకు పయనించి అక్కడ స్థాపించియుండవచ్చు. (రోమా 16లో పౌలుకు ఎరుకైనవారి జాబితా చూడు.) ఆ పట్టణంనుండి రాకపోకలు సాగుతున్నాయి. పయనించేవారిలో పౌలుచే మార్చబడిన వారిలో కొందరిపై అతడు తన చేతులుంచడంవలన అద్భుతమైన సామర్థ్యం కూడ పొందినవారు ఉండవచ్చు (అపొస్తలుల కార్యములు 19:1-7 చూడు).

రోమాలోని సంఘం ఎలాగు ఎప్పుడు ఏర్పాటయిందినా, క్రీ.శ. 49 లేక 50 ప్రాంతంలో క్రీస్తును ఎరిగినవారు ఆ పట్టణంలో ఉండినట్లు ఒక రికార్డు సూచిస్తుంది. Whedon యిలా రాశాడు, “అలాటి భావోద్దేశాలు (క్రీ.శ. 50) ప్రాంతంలో పట్టణ - ప్రభుత్వపు అకర్షణను రేపి క్రీస్తు పేరు మార్పు చేయబడినట్లు విదితమయ్యే Chrestus అనే ఆయననుండి కలతలు కలుగుతున్నట్లు భోగట్టా.”³ 50లోని చివరి భాగంలో, పౌలు రోమీయులకు ఉత్తరం వ్రాసే సమయానికి సంఘం అక్కడ సజీవంగాను, చురుకుగాను ఉంది (రోమా 1:8 చూడు).

యూదులు లేక అన్యజనులు

రోములో ఉండిన సంఘం ప్రధానంగా యూదులతో కూడినా, ప్రాథమికంగా అన్యజనులతో నింపబడినా లేక రెండు వర్గాల కలయికతో ఉందా అనే ప్రశ్న కొందరికి అక్కర్లగా ఉంటుంది. ఉత్తరంలో మాత్రం తొలుతగా పౌలు అన్యజనులతోనే మాట్లాడాడు: “... నేను ఇతరులైన అన్యజనులలో ఫలము పొందినట్లు మీలో కూడ ఫలమేదైనను పొందవలెనని అనేక పర్యాయములు మీయొద్దకు రానుద్దేశించితిని;...” (1:13; 15:15, 16ను కూడా చూడు). విదియోలాగున్నా, యితర లేఖన భాగాలు యూదులవైపు నడిపింపబడ్డాయి. ఉదాహరణకు, పౌలు యిలా రాశాడు, “నీవు ‘యూదుడవని’ పేరు పెట్టుకొని” అని అన్న తరువాత, “మిమ్మునుబట్టియే గదా దేవుని నామము అన్యజనుల మధ్యను దూషింపబడుచున్నది?” అని దానితో చేర్చాడు (2:17, 24; 4:1 కూడ చూడు). అతని ఎదుట యిద్దరు వ్యక్తులు నిలిచియున్న పరిస్థితితో యిది పోల్చవచ్చు. కొన్నిసార్లు అతడు తన (రిమార్క్) మాటలు మొదటివానికి ఉద్దేశించియుండవచ్చు మరియు కొన్నిసార్లు అతని మాటలు రెండవవానికి ఉద్దేశింపవచ్చు.

సంఘంలో అటు యూదులు, యిటు అన్యజనులు ఉన్నారనే వాస్తవం ప్రాముఖ్య మయ్యింది, అయితే వారు ఖచ్చితంగా ఏ శాతంలో ఉన్నారనేది ప్రాముఖ్యం కాదు. రోములోని సంఘంలో యూదులకంటే ఎక్కువ అన్యజనులు సభ్యులుగా ఉండే

అవకాశముంది. క్రీ.శ. 49 లేక 50 ప్రాంతంలో యూదులు రోమునుండి వెళ్లగొట్టబడ్డారు (అపొస్తలుల కార్యములు 18:2 చూడు). ఇందులో యూదులలోనుండి క్రైస్తవులైనవారు కూడ చేరియుండవచ్చు - దీనితో రోములోని సంఘంలో అన్యజనులలోనుండి క్రైస్తవులైనవారే విడిచిపెట్టబడియుండవచ్చు. నిషేధపు ఉత్తరువు యొక్క కారిన్యం తగ్గించ బడినప్పుడు, బహిష్కరింపబడినవారిలో కొందరు తిరిగి చేరుకున్నారు (అపొస్తలుల కార్యములు 18:2 మరియు రోమా 16:3 చదువు); అయినా ఈ సమయానికి సంఘం అన్నిటికన్న మిన్నగా అన్యజనులలోనుండి వచ్చినవారితో కూడినదైయుండేది.

ఉత్తరం ప్రారంభంలోనే పౌలు అన్యజనులతో మాట్లాడడమనేది (రోమా 1:13) ఈ తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తుంది. పైగా, రోమా 16లోని యిరవై ఎనిమిది పేర్లలో, కేవలం రెండు మాత్రమే ప్రత్యేకించి ఎందుకు యూదులవైయుందో వివరించడానికి యిది సహాయం చేస్తుంది. దీనికి తోడు, రోములోని యూదుల మధ్య సువార్త పరిచర్య అక్కడ పౌలు చెరసాలలో వేయబడక ముందు కొంతవరకు మాత్రమే ఉన్నట్లు అపొస్తలుల కార్యములు 28:17-22 సూచిస్తుంది.

రోములోని సంఘంతో పౌలు యొక్క సంబంధం

రోములోని సంఘంతో పౌలుకున్న సంబంధం విషయంతో కూడ కొందరు పెనుగులాడతారు. (మొదటి పోపుగా భావింపబడే) పేతురు (వారు చెప్పుకునేదాని ప్రకారం) అక్కడ ఉండగా, ఈ పత్రిక వ్రాయడానికి ఏ అధికారం పౌలుకు ఉందో కఠోలిక్కులు ఆశ్చర్యపడతారు. “మరి ఏ ఒక్కనికంటేను ఏ విధమైన వ్యత్యాసం లేనివాడైనప్పుడు, ఆలాటి ఉత్తరం వ్రాయడానికి పౌలుకు ఏ అధికారం ఉంది?” అని సందేహవాదులు అడుగుతారు. రోములోని సంఘంతో పౌలుకు ఎలాటి సంబంధం ఉందో బైబిలు అధికారాన్ని అంగీకరించేవారికి గ్రహించడానికి ఏ సమస్య ఉండదు. అన్యజనులకు అపొస్తలుడుగా ఉండుటకు క్రీస్తు పౌలుకు ఆదేశాన్ని యిచ్చారు (అపొస్తలుల కార్యములు 26:16-18). అతి ప్రాముఖ్యంగా అన్యజనుల పట్టణంవైపు తన దృష్టిని మళ్లించడానికి సమయం మాత్రమే తీసికొంది (రోమా 1:5, 9-11 చూడు).

రచన ఎక్కడ వ్రాయబడింది? ఎప్పుడు?

కాలక్రమానుసారమైన పరిశోధన

రోమీయులకు ఎప్పుడు ఎక్కడనుండి వ్రాయబడిందో సూటిగా చూపడానికి కాలక్రమానుసారమైన పరిశోధన మనకు సహాయము చేయగలదు. పౌలు యొక్క మూడవ సువార్త ప్రయాణంతో మన పరిశీలనను ఆరంభించుదాం. గలతీయ, త్రుగియాలలో సంచరించి, అతడు ఎఫెసునకు వచ్చాడు (అపొస్తలుల కార్యములు 18:23; 19:1). అక్కడ ఉండగా, అతడు రోముకు పోవాలనే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు: “... పౌలు మాసిదోనియ అకయ దేశముల మార్గమున వచ్చి యెరూషలేమునకు వెళ్లవలెనని మనస్సులో ఉద్దేశించి, నేనక్కడికి వెళ్లిన తరువాత రోమా కూడ చూడవలెనని” అనుకొనెను”

(అపొస్తలుల కార్యములు 19:21).

ఎఫెసులో కలవరము రేగిన తరువాత (అపొస్తలులు కార్యములు 19:23-41), పౌలు మాసిదోనియకు వెళ్లాడు (20:1), అక్కడ వేసవియు, ఆకురాలు కాలమును గడిపాడు. అటు తరువాత అతడు గ్రీకుకు - ప్రత్యేకించి కొరింథుకు వెళ్లి - మూడు నెలలు, శీతాకాలపు మాసాలు గడిపాడు (అపొస్తలుల కార్యములు 20:2, 3; 1 కొరింథీయులకు 16:6 చూడు) కొరింథునుండి అతడు యెరూషలేమునకు (అపొస్తలుల కార్యములు 20:3, 16), అక్కడ ఉన్న బీదలైన క్రైస్తవుల కొరకు కానుకలతో (1 కొరింథీయులకు 16:1-4 చూడు) బయలుదేరాడు.

కొరింథునుండి - క్రీ.శ. 57 లేక 58

కొరింథులో పౌలు గడిపిన మూడు నెలల కాలంలో రోమీయులకు వ్రాయబడినట్లు ఎక్కువమంది పండితులు అంగీకరిస్తారు. దీనికి తోడు, ఎక్కువమంది రచయితలు అది క్రీ.శ. 57 లేక 58లో వ్రాసినట్లు దేటు వేస్తారు. పౌలు కొరింథును సందర్శించిన చివరి దినాల్లో రోమీయుల పత్రిక వ్రాయబడిందనే తీర్మానం, రోమా 15లోని పౌలు ప్లానులతో ఏకీభవిస్తుంది:

అయితే ఇప్పుడు పరిశుద్ధులకొరకు పరిచర్య చేయుచు యెరూషలేమునకు వెళ్లుచున్నాను. విలయనగా యెరూషలేములో ఉన్న పరిశుద్ధులలో బీదలైనవారి నిమిత్తము మాసిదోనియవారును అకయవారును కొంత సొమ్ము చందావేయ నిష్పపడిరి. ... ఈ పనిని ముగించి యీ ఫలమును వారికప్పగించి, నేను మీ పట్టణముమీదుగా స్పెయినునకు ప్రయాణము చేతును (25-28 వచనాలు).

ఆ ఉత్తరం చివరిలో ముగ్గురు వ్యక్తుల పేర్లు ప్రస్తావించబడడంవలన ఈ తీర్మానం అమలుచేయబడుతుంది. మొదటిగా, ఆ ఉత్తరాన్ని రోముకు కొనిపోయినట్టుండిన ఫీబే: “కెంక్రేయలో ఉన్న సంఘపరిచారకురాలగు ఫీబే అను మన సహోదరిని, పరిశుద్ధులకు తగినట్టుగా ప్రభువునందు చేర్చుకొని ...” (రోమా 16:1). కెంక్రేయ కొరింథుకు తూర్పు తీర ఓడ రేవైయుంది. తక్కిన యిద్దరు వ్యక్తులు 16:23లో ప్రస్తావించబడ్డారు: “నాకును యావత్సంఘమునకును ఆతిథ్యమిచ్చు గాయియు మీకు వందనములు చెప్పుచున్నాడు. ఈ పట్టణపు ఖజానాదారుడగు ఎరస్తును మీకు వందనములు చెప్పుచున్నారు.” గాయియు అను పేరుగల వ్యక్తి పౌలుచే కొరింథులో బాప్తిస్మం పొందాడు (1 కొరింథీయులకు 1:14). అపొస్తలుల కార్యములు 19:22 మరియు 2 తిమోతి 4:20లో ఎరస్తు అనే సహోదరుడు కొరింథుతో గుర్తింపబడ్డాడు. (ఎరస్తు అనే పట్టణపు అధికారిని సూచించే ప్రాచీన కొరింథు శిథిలాలలో చెక్కబడిన సంగతులు తరువాత చర్చించుదాం.)

కాలక్రమానుసారమైన పరిశీలన కొనసాగించబడుతుంది

పౌలు ప్రయాణాలలో యింకా కొంచెం ముందుకు సాగుదాం. రోముకు అతడు వ్రాయుచుండగా, అపొస్తలుని యొక్క ఆలోచనా విధానంలోనికి చూచేలా యిది మనకు అవకాశమియ్యవచ్చు. యెరూషలేము ప్రయాణంలో, ఎఫెసీ సంఘపు పెద్దలను పౌలు

కలుసుకుంటాడు (అపొస్తలుల కార్యములు 20:17, 18). అతడు వారికి యిలా తెలియజేశాడు:

ఇదిగో నేనిప్పుడు ఆత్మయందు బంధింపబడినవాడనై యెరూషలేమునకు వెళ్ళుచున్నాను, అక్కడ నాకు ఏమేమి సంభవించునో తెలియదుగాని, బంధకములును, శ్రమలును నాకొరక కాచుకొనియున్నవని పరిశుద్ధాత్మ ప్రతి పట్టణములోను నాకు సాక్ష్యమిచ్చు చున్నాడని తెలియును ... నా ప్రాణమును నాకెంతమాత్రమును ప్రియమైనదిగా ఎంచుకొనుట లేదు (22-24 వచనాలు).

పరిశుద్ధాత్మ “ప్రతి పట్టణములోను ఏమని సాక్ష్యమిస్తున్నాడో” అపొస్తలుల కార్యములు 21లో మనం నేర్చుకుంటాం. పౌలు కైసరయకు వచ్చినప్పుడు, యూదయ నుండి వచ్చిన ఒక ప్రవక్త పౌలు యొక్క నడికట్టుతో తన సొంత కాళ్లను చేతులును కట్టుకొని, “యెరూషలేములోని యూదులు ఈ నడికట్టుగల మనుష్యుని ఈలాగు బంధించి, అన్యజనుల చేతికి అప్పగింతురని పరిశుద్ధాత్మ చెప్పుచున్నాడనెను” (11 వచనం). అక్కడ ఉన్నవారు యెరూషలేమునకు వెళ్లవద్దని పౌలును బతిమాలుకున్నారు (12 వచనం), గాని “పౌలు ఇదెందుకు? మీరు ఏడ్చి నా గుండె బద్దలు చేసెదరేల? నేనైతే ప్రభువైన యేసు నామము నిమిత్తము యెరూషలేములో బంధింపబడుటకు మాత్రమే గాక చనిపోవుటకును సిద్ధముగా ఉన్నాను” (13 వచనం). నేను ఈ లేఖన భాగాలు చదువు చుండగా, పౌలు రోముకు చేరలేదేమో అన్నట్టు అనిపిస్తుంది. రోమీయులకు పౌలు ఉత్తరం వ్రాయడంలోని ఉద్దేశాన్ని చర్చించేటప్పుడు ఈ విషయాన్ని మనస్సులో ఉంచుకో.

యెరూషలేములో పౌలు ఖైదీగా ఉన్నప్పుడు (30 వచనం), ప్రభువు అతనికి ప్రత్యక్షమై “-దైర్యముగా ఉండుము, యెరూషలేములో నన్నుగూర్చి నీవేలాగు సాక్ష్యమిచ్చితివో ఆలాగున రోమాలో కూడ సాక్ష్యమిచ్చువలసియున్నదని చెప్పెను” (అపొస్తలుల కార్యములు 23:11). రోముకు వెళ్లాలనే పౌలు ష్లాను చివరికి నెరవేర్చబడుతుందని అనడానికి యిది మొదటి అభయమైయుండవచ్చు. పలు సంవత్సరాల తరువాత, పౌలు రోముకు చేరుకున్నాడు (అపొస్తలుల కార్యములు 28:16) - తాను కోరుకున్నట్లు సువార్తీకుడుగా కాక తన ప్రాణం నిమిత్తం తీర్పు తీర్చబడవలసినవాడుగా చేరుకున్నాడు.

దాని శైలి, బైబిలులో దాని స్థానం ఏమి?

దాని శైలి ఏమైయుంది?

రోమీయులకు అది ఉత్తరం, అయితే సాధారణమైన ఉత్తరం కాదు. లోపల సిద్ధాంతంతో కూడిన ఉత్తరంగా దాన్ని ఆలోచింపవచ్చు. అది ఉత్తరం ఎందుకంటే, ఆ దినాల్లో ఆచరణలో ఉన్న ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు సంబంధించిన కొన్ని సూత్రాలు - వందన వచనం, ముగింపులాంటివి అందులో ఉన్నాయి. అది సిద్ధాంత గ్రంథం కూడ అయ్యింది, ఒక అంశం యొక్క వివరణ క్రమబద్ధంగా అమర్చబడింది.

అది పౌలు రచనలలో మొదటిగా ఎందుకు పెట్టబడింది?

అపొస్తలుల కార్య గ్రంథం వెనువెంట పౌలు రచనల్లో రోమా పత్రిక మొదటిగా ఎందుకు పెట్టబడియుంది? పౌలు మొదటిగా వ్రాసింది రోమీయులకు కాదు. అంతకు ముందు, అతడు 1, 2 థెస్సలొనీకయులకు, 1, 2 కొరింథీయులకు, మరియు గలతీయులకు వ్రాశాడు. రోమీయులకు అనేది అతని ఆరవ ఉత్తరమై - మన కొరకు భద్రపరచబడినవాటిలో - అది కనీసం ఆరవ ఉత్తరమైయుంది. అలాటప్పుడు, దాన్ని ముందుగా ఎందుకు పెట్టవలసి వచ్చింది? ఉత్తరాల్లో అది అతి పెద్దదైనందున⁴ అక్కడ ఉంచబడినట్లు కొందరు తలంచుతున్నారు, కాని దాని పొడవు అది అక్కడ ఉంచబడడానికి ఏకైక హేతువు కాదు (లక్షణం కాదు). రోమీయులకు వ్రాసింది పౌలు యొక్క గొప్ప రచనయని అంగీకరించబడుతుంది. రోమా పత్రికలోని అంశాలను చర్చించడంలో తాను మానసికమైన, ఆత్మసంబంధమైన సామర్థ్యం యొక్క (ఆత్మ యొక్క నడిపింపు క్రింద) శిఖరంపైనున్నాడు.

రోమా పత్రిక అనేది అపొస్తలుల కార్య గ్రంథం వెంట సహజంగానే వస్తుంది. “కార్యములు రక్షణ షరతులనిస్తుంది; రోమా పత్రిక రక్షణ యొక్క ఆధారాలనిస్తుంది. ప్రత్యేకించి నీవు ఏమి చేయాలో చెప్పడానికి రోమా పత్రిక వ్రాయబడలేదు. ‘ఏమి’ అనేది అపొస్తలుల కార్య గ్రంథం చెప్పుతుంది; రోమా పత్రిక ‘ఎలాగు,’ ‘ఎందుకు’ అనేది చెప్పుతుంది అని” Dave Miller అన్నాడు.⁵

అది ప్రామాణిక గ్రంథాలలో ఉందా?

ప్రామాణికమని మనం అనే పదం “Canon” అనే లాటిన్ పదంనుండి వచ్చింది, అంటే “rule.” Kanon అనే గ్రీకు పదంనుండి “కొల కర్ర లేక చట్టము” అనేది సూచించబడుతుంది. లేఖన “ప్రమాణం” అనేవి “కొలిచినవి,” అంటే “పరీక్షలో ఆమోదించినవి” మరియు దైవ ప్రేరేపితమైన దేవుని వాక్య భాగాలుగా భావించబడ్డాయి. క్రొత్త నిబంధనలో ఉండే హక్కు రోమీయుల పుస్తకానికి ఉందా? మరల దీనికి అంగీకారముంది. రోమీయుల పుస్తకమనే పేరుతో ప్రామాణిక గ్రంథాల్లో దీనికి ప్రశ్నింపబడని స్థానముంది. క్రీ.శ. 90కే పౌలు యొక్క ఉత్తరాలు సంఘాల మధ్య తిరుగుతున్నట్లు దైవ ప్రేరేపితములు కాని క్రైస్తవ రచయితలచే సూచించబడింది.

ప్రస్తుతపు మూల గ్రంథం అధికారపూర్వకమయ్యిందేనా?

రోమా ఉత్తరానికి సంబంధించి పలు పాఠ్యాంశాల ప్రశ్నలు లేచాయి. ఉదాహరణకు, రోమీయులకు సంబంధించి కొన్ని ఆరంభ ప్రతుల్లో “రోము” అనేది ఒకటవ అధ్యాయంలో కన్పించదు, కొన్ని సంగతులు ముగింపు అధ్యాయం లేక అధ్యాయాల్లో లేవు. అంటే వ్యక్తిగత సంబంధమైన రెఫరెన్సులు లేకుండా కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఆ ఉత్తరం తిరిగి యుండవచ్చునని అది సూచిస్తుంది. క్రొత్త నిబంధనలో నేడు మనం కలిగియున్న రూపంలో పదహారు అధ్యాయాలు “పౌలు రోములోని క్రైస్తవులకు వ్రాసిన అసలు మూల గ్రంథంలో ఉన్నట్లు” పండితులు సాధారణంగా అంగీకరిస్తారు.⁶

దాని ఉద్దేశం ఏమిటి?

ఈ ఉత్తరం వ్రాయడంలో పౌలు కనీసం మూడు కారణాలను ప్రస్తావించాడు:

- (1) వ్యక్తిగతమైన కారణాలు: తాను వస్తున్న సంగతిని ప్రకటించడానికి (1:11, 15).
- (2) దైవతత్వ శాస్త్ర సంబంధమైన కారణం: సువార్త యొక్క ప్రాథమిక సూత్రాలను రివ్యూ చేస్తూ తేటపరచడం (15:15).
- (3) ఆర్థిక కారణం: స్పెయిన్ కు పోగోరిన ప్రయాణానికి కావలసిన సాయాన్ని పొందడానికి (15:22-24, 28).

ఈ ఉత్తరాన్ని తయారు చేయడంలో అనేక విషయాలు యిమిడియున్నాయి - అయితే మన అభిలాష ఈ ఉత్తరం యొక్క ప్రాథమిక ఉద్దేశానికి సంబంధించింది.

మొదటిగా, యూదా మత సంబంధమైన ఉపదేశకులకు వ్యతిరేకంగా తన్నుతాను కాపాడుకొనడానికి పౌలుచే వ్రాయబడిందనేది ఈ రచన యొక్క ప్రాథమిక ఉద్దేశం కాదు. అంటే, యిది గలతీయులకు మరియు యితరులకు వ్రాసిన ఉత్తరంలాంటిది కాదు. తప్పనిసరిగా వచ్చే అబద్ధ బోధకులకు వ్యతిరేకంగా రోములో ఉన్న క్రైస్తవులను సిద్ధపరచాలని పౌలు కోరియుండవచ్చును గాని, అబద్ధ బోధకులు రోముకు చేరుకున్నారనే దానికి ఏ సూచనాలేదు.

అంతే కాదు, రోమా పత్రిక సరళమైన “మూలోపదేశపు” సందేశం⁷ కాదనే విషయం మనస్సులో ఉంచుకో. రోములోని క్రైస్తవుల విశ్వాసం “సర్వ లోకమున” ప్రచురము చేయబడుతుంది (1:8). వారు “సమస్త జ్ఞాన సంపూర్ణులును, ఒకరికి ఒకరు బుద్ధి చెప్పు సమర్థులునై యున్నారు” (15:14). వారి అవసరత వాక్యమను “పాలు” కాదు (అది తేలికగా అరిగించుకోవచ్చు), కాని “బలమైన ఆహారము” (అంత తేలికగా అరిగేది కాదు) (హెబ్రీయులకు 5:12 చూడు). “బలమైన ఆహారపు” యోగ్యతను క్రొత్త నిబంధనలోని ఏ రచనయైన పొందినదైతే, అది రోమీయులకు వ్రాసినదైయుంటుంది. “ఆత్మకు తేలికైన ఆహారం కాదు” గాని అది “ఫుల్ మీల్స్” అయ్యున్నట్లు Charles Swindoll అన్నాడు.⁸

పైగా, కేవలం అంతరంగ సమస్యలను చర్చించిన పౌలు యొక్క అనేక ఉత్తరాలవలె, రోమీయులకు వ్రాయబడలేదు. రోములోని సంఘంలో అన్యజనులు యూదులనే మూల సూత్రాల మధ్య సంఘర్షణ (టెన్షన్) ఉండియుండవచ్చు. ఆలాగైయుంటే, పౌలు ఉపయోగించిన తార్కిక సంబంధమైన లైన్ ఆలాటి సంఘర్షణను తేలిక చేసియుంటుంది - అయితే ఆలాటి పరిస్థితిని డీల్ చేయడం అతని ప్రాథమిక ఉద్దేశం కాదు.

చివరిగా, (కొద్దిమంది రచయితలు తీర్మానించినట్లు) పౌలు స్పెయిన్ ప్రయాణానికి సహాయం పొందడం ఈ ఉత్తరం యొక్క ఉద్దేశమని నేను ప్రతిపాదించను. రోములోని సంఘం తనకు సహాయం చేస్తుందని పౌలు నిరీక్షించిన మాట వాస్తవమే (15:24). ఏదియెలాగున్నా, ఈ ఉత్తరం ద్వారా తాను సాధించనుద్దేశించిందంతా ఆర్థిక సహాయం

పొందడం మాత్రమే అయ్యింటే, తనతోను, తన పనితోను యింతకు ముందే పరిచయమున్న స్థానిక సంఘాలనుండి దాన్ని అతడు పొందగలిగేవాడే.

అయితే, అప్పుడు, ఈ ఉత్తరం వ్రాయడంలో పౌలు యొక్క ఉద్దేశం ఏమై యుంటుంది? రోమీయులకు ఒక ఉపదేశపు డాక్యుమెంటు. రోములో ఉన్న క్రైస్తవులు “స్థిరపరచబడాలని” తాను వాంఛించినట్లు పౌలు చెప్పాడు (1: 11). వారిని “స్థిరపరచి” బలపరచే ఒక మార్గం ఉపదేశించడం ద్వారా (16: 25, 26; అపొస్తలుల కార్యములు 18: 23; మత్తయి 28: 20లను చూడు). (మనం ముందుగా గమనించినట్లు) పౌలు రోము చేరుకుంటాడనేది ప్రత్యేకించిన సాధ్యం గనుక, అలాటి ఉద్దేశాన్ని సఫలీకృతం చేసికొనడానికి అతడు ఉత్తరాన్ని పంపాడు. Merrill C. Tenney యిలా వ్రాశాడు,

సత్యాన్ని ఉపదేశించడంలో కొరింథీయులకు వలె ... రోమీయులకు దోషాన్ని దిద్దడానికి సమర్పించలేదు. క్రైస్తవ ఆలోచన యొక్క సమస్త విషయాలు యిందు యిమిడి యుండకపోయినా, ఎస్కూలజీ [“అంతిమ సంగతుల” అధ్యయనం] దాని సంగతి గుర్తింపదగినట్లు లోపించింది⁹ - ఎఫెసీయులకు మినహాయింపుతో, పౌలు యొక్క ఏ యితర పత్రికలకంటెను బహు ఎక్కువగా యిది క్రైస్తవ్యం యొక్క హృదయాన్ని నిండుగాను, క్రమమైన దృష్టిలోను యిస్తుంది. పౌలు పత్రికల్లో ఎక్కువ భాగం దిద్దునదియు వివాదముతో కూడినదైయుండగా, రోమీయులకు ప్రధానంగా [ఉపదేశించు] స్వభావము గలదైయుంది.¹⁰

ఉద్దేశమనే ప్రశ్న “ఉత్తరం యొక్క సందేశంచే సరిగా జవాబివ్వబడింది. ఈ విషయాలు ఏ ఫలితాన్ని ఉత్పన్నం చేయనుద్దేశించబడ్డాయో, అదే ఉద్దేశం కొరకు ఈ ఉత్తరం వ్రాయబడింది” అని Moses E. Lard తెలిపాడు.¹¹ “సర్వ తరాల కొరకు క్రైస్తవ్యపు ప్రాథమిక సంక్షిప్త వర్ణనయైయుండని” J. D. Thomas అన్నాడు.¹² థామస్ మాటలను నొక్కి చెప్పడం కొరకు వాటిని మరల అంటాను: రోమీయులకు వ్రాసిన రచన సకల తరాలకు ప్రాథమిక క్రైస్తవ్యాన్ని సంక్షిప్తంగా వర్ణిస్తుంది.

రోము యొక్క ప్రాధాన్యతను మనస్సులో ఉంచుకో. ఒక వైపు పౌలు ఆ పట్టణాన్ని చేరుకుంటాడు. రోమా సామ్రాజ్యంలో పశ్చిమ భాగాన్ని తానును, తన జత పనివారును చుట్టి రావడానికి మిషినెరీ కేంద్రంగా చేసికోవాలని అతడు ప్లాన్ చేసియుండవచ్చు. రోమీయులకు వ్రాసిన తన ఉత్తరం దానికి మార్గాన్ని సిద్ధపరచుతుంది. మరోవైపు, పౌలు రోమును చేరుకోనట్లుయితే, అన్య ప్రపంచానికి రాజధానియైన దానియందు క్రైస్తవ్యపు స్వభావాన్ని గ్రహించడానికి వ్రాయబడిన (దైవ ప్రేరేపితమైన) తన వివరణను అక్కడ ఉంచడంలో విలువ ఉంటుంది.

సకల తరాలకు ప్రాథమిక క్రైస్తవ్యాన్ని సంక్షిప్తంగా వర్ణిస్తున్నట్లు పౌలు గ్రహించాడా? లేకపోవచ్చు. అయితే ఆత్మ యొక్క ఉద్దేశం అద్వైయున్నట్లు విదితమౌతుంది - ఎందుకంటే రోమా పత్రిక సాధించేది అదే. “వేరునుండి ఫలంవరకు క్రైస్తవ్యానికి అది కుదించిన ప్రతిపాదనయని” R. C. Bell దాన్ని పిలిచాడు.¹³

దీనికి పూర్వ గాధ ఏమి?

మన సిద్ధపాటులో భాగంగా, పౌలుచే చర్చించబడిన సమస్యను మనం ఎదురు చూడవలసియుంటుంది. పలు రకాలైన సమస్యలను పేర్కొనవచ్చు - కొన్ని రచయిత యొక్క దృష్టినండి మరికొన్ని పొందేవారి దృష్టినండి - అయితే పౌలు అక్కర చూపుతున్న పూర్వ గాధయొక్క సమస్య నా తక్షణపు అభిలాషయై ఉంది. మోషే ధర్మశాస్త్రానికి క్రైస్తవుని సంబంధమనేది అడుగున దాగియున్న సమస్య అని నేను చెప్పితే, బహుగా చిన్నదాన్ని చేసినట్లు నన్ను ఎవరూ ఆలోచించరని నిరీక్షిస్తున్నా. కొందరు క్రైస్తవులైన యూదులు (“యూదా మత పక్ష ఉపదేశకులని” మనం వారిని పిలుస్తాం) యేసు యొక్కయు, అపొస్తలుల యొక్కయు ఉపదేశానికి తోడు, అన్యజనులలోనుండి క్రైస్తవులైనవారు ఆచరించాలని ఉపదేశించారు. ఇది క్రొత్త సమస్య కాదు; గలతీయులకు వ్రాసిన తన పత్రికలో పౌలు దీన్ని డీల్ చేశాడు.

రోమా పత్రికలో పౌలు యొక్క ప్రాథమిక జవాబు గలతీయులకు వ్రాసిన దానివంటిదే: మోషే ధర్మశాస్త్రంవలన మనం నీతిమంతులముగా తీర్చబడలేదు (రోమా 3:20ఎ చూడు). ఏదియెలాగున్నా, పౌలు తన జవాబును రోమా పత్రికలో వివరించాడు. గలతీ పత్రికలో ధర్మశాస్త్రము తాత్కాలికమైనది శాశ్వతమయ్యింది కాదని పౌలు వాదించాడు. రోమా పత్రికలో కూడ అతడు అదే సత్యాన్ని ఉపదేశించాడు (7:1-4 చూడు) కాని ఆ విషయాన్ని అతడు యింకా ముందుకు తీసికొనిపోయాడు: మోషే ధర్మశాస్త్రంచేత మనం నీతిమంతులంగా తీర్చబడలేం ఎందుకంటే మనలను రక్షించడానికి ధర్మశాస్త్రము చాలినది కాదు. మనకు కనికరము కృప తప్పక అవసరమైయుంది, లేకుంటే మనకు రక్షణ లేదు! మన రక్షణకు ఆధారంగా విశ్వాసం మాత్రమే అంగీకారమై ఉంటుందని అతడు తీర్మానించాడు - ఎందుకంటే క్రియలపై ఆధారపడి మనం రక్షింపబడినట్లయితే, మన రక్షణ కృపవలన అయ్యిందదు (11:6 చూడు).

ఈ పాయింటు వద్ద పౌలు ఆలోచనా ధోరణిని నీవు గ్రహించావని నేను ఎదురు చూడవచ్చా? లేదు, కాని నీవు దానికి జవాబు యివ్వగలుగునట్లు నేను దాన్ని సంక్షిప్తంగా వర్ణింపగోరుతున్నా. ఇప్పుడే దాన్ని అర్థం చేసికోవాలని అతిగా అక్కర చూపకు. అయితే ఈ ఉత్తరం చదువుతూ ఉండగా కేవలం నీవు దీన్ని నీ మనస్సులో ఉంచుకో.

దాని ప్రాముఖ్యత విషయమేమి?

రోమా పత్రికలో “క్రైస్తవ్యం యొక్క హదయ స్పందన” ఉందని చెప్పబడింది. దీని విలువకు అనేక నాక్షాలను యివ్వవచ్చు. “ఉనికిలో ఉన్న బహు ఉన్నతమైన రచనయని” Samuel Taylor Coleridge అన్నాడు.¹⁴ పౌలు ఉత్తరాలన్నిటికి రోమా పత్రిక యొక్క సందేశం తాళపు చెవియని Alexander Campbell అన్నాడు.¹⁵ రోమీయులకు వ్రాసిన రచన తమ జీవితాలను నడిపించే శక్తియైయున్నట్లుగా మత నాయకులైన ఆగస్టీన్, లూథర్, మరియు మూడీ అన్నారు. “క్రైస్తవ దైవతత్వ శాస్త్రం యొక్క ప్రధానమై”¹⁶ ఉన్నట్లు టెన్నీ సూచించాడు. “సంఘ చరిత్రను రూపు దిద్దునదై ఉన్నట్లు” ఈ ఉత్తరాన్ని Edward Fudge అన్నాడు.¹⁷

రోమా పత్రిక సర్వ ప్రాముఖ్యత గలదని గాని, క్రొత్త నిబంధనలోని యితర రచనలను అలక్ష్యం చేయాలని గాని యిది చెప్పడం కాదు. “పవిత్ర రచనలలో ఒకదానిని మరొక దానికంటే ఎత్తుగా హెచ్చించడం అపాయకరమని ప్రత్యేకంగా, అలా చేయడంవలన, దేవుని ప్రత్యక్షత యొక్క అవసరమైన ఏకత్వం దెబ్బ తింటుంది” అని James Burton Coffman అన్నాడు. ¹⁸ రోమీయులకు ఉత్తరంలోనుండి “క్రిస్టాలజీ [క్రీస్తు జీవితం, శీలం, స్వభావానికి సంబంధించిన పఠనం], లేక ఎస్కటాలజీ [రెండవ రాకడతో పాటు ‘చివరి సంగతుల’ పఠనం], లేక ఎక్సిసియాలజీ [సంఘము, దేవుని నిత్య సంకల్పంలో దాని స్థానం (ఎఫెసీయులకు 3:10, 11) అనేవి లేకుండ పోయాయని]” Douglas J. Moo సూచించాడు. ¹⁹

రోమా పత్రిక సర్వ ప్రాముఖ్యమయ్యింది కాదు, కాని అది ప్రాముఖ్యమైనది - బహు ప్రాముఖ్యమయ్యింది. అది “పౌలు సువార్తయని” Anders Nygren అభిప్రాయ పడ్డాడు. ²⁰ John R. W. Stott యిలా రాశాడు,

రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక క్రొత్త నిబంధనలో బహు సంపూర్ణమైనదియు అత్యంత సుసంగతి గల క్రైస్తవ సువార్త ప్రణాళిక పత్రికయు అయ్యింది. అందులో అపొస్తలుడైన పౌలు “దేవుని సంకల్పమంతటిని బయలుపరచాడు” ... అందులో మహాత్వంతో కూడిన, విఫలమైన, తార్కికమైన అతని వివరణ ఉన్నందున తదుపరి తరమువారి మెప్పును పొంది, వారిని చదివేలా చేసింది. ²¹

ఈ ఉత్తరాన్ని పౌలు యొక్క “ఆత్మ సంబంధమైన బూర” అని Chrysostom పిలిచాడు. ²²

బూరలు మన దృష్టిని ఆకట్టుకొనడానికిని, మనలను మేల్కొల్పడానికిని ఉద్దేశించబడ్డాయి!

అది అర్థం చేసికొనడానికి పౌలు (దేవుడు) ఉద్దేశించినట్లు రోమీయులకు వ్రాసిన ఉత్తరం యొక్క ప్రాధాన్యత సూచిస్తుంది. రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక బెదిరింపు కలిగించేదిగా ఉండవచ్చు. అది మామూలు ఉత్తరం కాదు, అనాలోచనగా అది పౌలుచే వ్రాయబడిన వ్యాసం కాదు. రోమా పత్రికలోని కష్టతరమైన భాగాలతో పెనుగులాడిన తరువాతనే, పౌలు పత్రికలలో కొన్ని సంగతులు “గ్రహించడానికి కష్టమైనవని” పేతురు అన్నప్పుడు ఈ డాక్యుమెంటు అతని మనస్సులో ఉన్నట్లు నీవు తీర్మానానికి రావచ్చు (2 పేతురు 3:16). రోమా పత్రిక గ్రహించడానికి కష్టమైనదనడానికి Henry H. Halley రెండు కారణాలను చెప్పాడు:

ఒకటి పౌలు యొక్క సాహిత్యపు శైలి. వాక్యాన్ని ప్రారంభించి వాక్యములోని సంబంధం కనుగొనలేనంతగా ఎక్కడో దూరంగా ఉన్న పద బంధమును మార్చడం పౌలుకు వాడుక. మరొక కారణం ఏమంటే, నేడు మనకు సమస్య కాకపోయినా, అప్పుడు జీవిస్తున్నవారికి దహించు సమస్యగా ఉన్నదాన్ని గూర్చిన సమస్య పత్రిక: యూదుడుగా మార్పు చెందకుండా అన్యూడు క్రైస్తవుడు కాగలడా అనేది. ²³

మనం మూడవ కారణాన్ని కూడ చేర్చవచ్చు: హెచ్చుగా ఆలోచించవలసిన పనులలో మనలో ఎక్కువమంది అంత ఎక్కువైన ఆశను కనుపరచం. రోమీయుల రచన చిక్కుతో కూడినట్లుగా ఉండవచ్చు. రక్షింపబడడానికి జనులు ఏదైనా చేయాలి అని నమ్మే మనం

(అపొస్తలుల కార్యములు 2:37, 38) “పని చేయక ... విశ్వసించువానికి” రక్షణ వరముగా ప్రసాదింపబడుతుందనే లేఖన భాగాలను కనుగొనినప్పుడు కలవరపడతాం (దిగ్ర్యమ చెందుతాం) (రోమా 4:5). “విశ్వాసంవలన మాత్రమే” రక్షణయని రోమా పత్రిక ఉపదేశిస్తుందని ఒప్పింపబడినవారికి, “ఆయన ప్రతివానికి వాని వాని క్రియల చొప్పున ప్రతిఫలమిచ్చును” అనేది కన్పించినప్పుడు చదవడానికి కఠోరంగా ఉంటుంది (రోమా 2:6). రోమా పత్రిక చదవడానికి ఆలోచన అవసరం - ఎక్కువ ఆలోచన, తీవ్రమైన ఆలోచన అవసరం. “ఆలోచనలో సాహసం” అని Eugene Peterson ఈ ఉత్తరాన్ని పిలిచాడు.²⁴

R. C. Bell యిలా రాశాడు, “ఇది రుచి చూచేదో లేక త్వరపడి డ్రింగివేసే గ్రంథమో కాదు: ఇది ‘సమిలి అరగించుకోవలసిన’ గ్రంథమైయుంది. ... జీవితంలో బహు లోతైన ఎత్తయిన విషయాలలో తీవ్రత గలిగిన, ఆత్మత గలిగిన, మనఃపూర్వకమైన విద్యార్థులకు రోమా పత్రిక ఉద్దేశింపబడింది.”²⁵ రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద వరుస ప్రసంగాలను ఆరంభించిన Prentice Meador యిలా అన్నాడు, “మనం లోతుల లేమిలో లేము; మన తలలపై ఎంతో ఎత్తుగా పదహారు అడుగుల లోతు నీటిలో ఉన్నాం!”²⁶

ఏదియెలాగున్నా, నేను నొక్కి చెప్పవలసినదేమంటే, రోమీయులకు వ్రాసిన రచనను గ్రహించడం అసాధ్యం కాదు. జీవిత కాలపు పఠనమంతటితో కూడా, ఈ ఉత్తరంలోని భాగాలు తేటగా లేకున్నట్టే మిగిలిపోతాయి; కాని ప్రముఖ సందేశాన్ని నేను నీవు గ్రహించుకోగలిగేలా అది లేకుంటే, అది మనకొరకు భద్రపరచబడి ఉండేది కాదు.

దాని ఉపదేశాలను కాలానికి వర్తింపజేసే అవసరమైన ప్రయాసలను ముందుకు పెట్టడానికి మనకు అనేక కారణాలున్నాయి. పౌలు వ్రాసిన కొన్ని సంగతులు “గ్రహించుటకు కష్టమైనవి” అని పేతురు అనడం మాత్రమే గాక, “విద్యా విహీనులును అస్థిరులైనవారు, తక్కిన లేఖనములను అపార్థము చేసినట్లు తమ స్వకీయ నాశనమునకు అపార్థము చేస్తారని” కూడ అతడన్నాడు (2 పేతురు 3:16). “విశ్వాసంవలన మాత్రమే” రక్షణయని 1-4 బోధిస్తుందనేవారికిని, రోమా 5లో “జన్మ పాపముందని” యోచించేవారికిని, రోమా 9-11 మీద డిస్సెన్సేషుల్ సిద్ధాంతాలు ఉపదేశిస్తున్నాయని తలంచేవారికిని మనం జవాబు యివ్వవలసియుంది. ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమయ్యింది, అది మనకు ఏమి చేస్తుందో దాన్ని బట్టి అర్థం చేసికొనడానికి ఎంత కష్టమైనా అది నీవు, నేను తెలుసుకొనుటకు ప్రయాసపడవలసిందే. పౌలు ఆలోచన యొక్క ప్రధాన ధోరణిని నీవు గ్రహించగలవు - మరియూ, అది నీవు చేసినప్పుడు, అది జీవితాన్ని మార్చగలదైయుంటుంది. “రోమా పత్రికలోని ప్రధానాంశమును నీవు సంపాదించుకుంటే, దేవుడు నిన్ను సంపాదించుకున్నాడు” అనేది బెల్ యొక్క ఉక్తులలో ఒకటైయుంది.²⁷

మనం దేని కొరకు వెదకాలి?

చర్చనీయాంశపు ప్రతిపాదన(లు)

ఉత్తరంలోని పూర్వ చరిత్ర సమస్య యొక్క స్వభావం చర్చించినందున, రోమా 3:28ని చర్చనీయాంశంగా కొందరు వ్యక్తపరచారు. “కాగా ధర్మశాస్త్ర సంబంధమైన క్రియలు లేకుండా విశ్వాసమువలననే మనుష్యులు నీతిమంతులుగా తీర్చబడుచున్నారని యెంచుచున్నాము.” రోమా 5:1తో చేర్చి యితర లేఖన భాగాలు ప్రతిపాదించబడ్డాయి, కాని అధిక సంఖ్యాకులు 1:16, 1:17ను లేక వాటి సమ్మేళనమును, చర్చనీయాంశంగా వ్యక్తపరచుతారు:

సువార్తను గూర్చి నేను సిగ్గుపడువాడను కాను. ఏలయనగా నమ్ము ప్రతివానికి, మొదట యూదునికి, గ్రీసుదేశస్థునికి కూడ రక్షణ కలుగ జేయుటకు అది దేవుని శక్తియైయున్నది. ఎందుకనిన [హబక్కుకు 2:4లో], “నీతిమంతుడు విశ్వాసమూలముగా జీవించునని” వ్రాయబడిన ప్రకారము విశ్వాసమూలముగా అంతకంతకు విశ్వాసము కలుగునట్లు దేవుని నీతి దానియందు బయలుపరచబడుచున్నది (1:16, 17).

విదియెలాగున్నా, ఈ వచనంలో ఉన్న ప్రధాన పదముపై రచయితలు ఏకీభవించడం లేదు. కొందరు సువార్తను, కొందరు “విశ్వాసము,” మరి కొందరు “నీతి” మరియు “నీతిమంతుడు” అనే మాటల మీద నొక్క పలుకగోరతారు. ఈ మాటలన్నీ ప్రాముఖ్యమైనవే; నీవు చదువుతుండగా వాటి కొరకు చూడు.

కీలక తలంపులు

క్రొత్త నిబంధన రచయిత యొక్క పంథాను మనం ఎదురు చూడడానికి ఒక మార్గమేమంటే - మన ముగింపుతో ఆ రచన ప్రారంభాన్ని పోల్చి చూడడం. 1:1-6ను చూడు, అటు తరువాత 16:20-27ను చూడు. ఆ రెండింటి ఏ మాటలు, ప్రయోగాలు, ఆలోచనలు ఒకే విధంగా ఉన్నాయి?

“దేవునివలెనే” (1:1, 4; 16:20, 26, 27) ప్రతి భాగంలోను “క్రీస్తు” పలుమార్లు ప్రస్తావించబడ్డారు (1:4, 6; 16:10, 25, 27). పౌలు సందేశానికి వారిరువురును కేంద్రమైయున్నారు. “సువార్త” అనే పదం రెండు భాగాల్లోను కన్పిస్తుంది (1:1; 16:25), ఆలాగే, “కృప” అనేది కూడా (1:5; 16:24). ఇవి కీలకమైన పదాలైయుంటాయి. దేవుడు “పరిశుద్ధ లేఖనములయందు తన ప్రవక్తల ద్వారా వాగ్దానము” చేసిన దానిని గూర్చి 1:2 మాట్లాడుతుండగా, “ప్రవక్తల లేఖనముల ద్వారా వారికి తెలుపబడిన” సంగతిని 16:26 మాట్లాడుతుంది. అతని వాదాన్ని నిలబెట్టుకొనడానికి పౌలు ఎంతగా పాత నిబంధన కొటేషన్ల మీద ఆధారపడ్డాడో నీవు చదువుతూ ఉండగా గమనించు.

ప్రధానంగా కన్పించే మరొక సమాంతరం 1:5 మరియు 16:26లో కన్పిస్తుంది. తన సువార్త ప్రకటన ద్వారా “సమస్త అన్యజనులు విశ్వాసమునకు విధేయులగునట్లు” ఉన్న ఏర్పాటును గూర్చి 16:25-27లో ఉంది. “సమస్త జనులు (అన్యజనులు)

విశ్వాసమునకు విధేయులగునట్లు” తాను అపొస్తలత్వాన్ని పొందినట్లు పౌలు 1:5లో వ్రాశాడు. “అన్యజనులు” (యూదేతరులు) “జనములు” అనేది కూడ అదే గ్రీకు పదంనుండి వచ్చింది (KJV చూడు). నూలు పోగులవలె మూడు సందేశాలు ఈ ఉత్తరం గుండా వెళ్లతాయి:

- (1) దైవతత్వ శాస్త్ర సందేశం: “విశ్వాసం” మీద ఆధారపడినది రక్షణ.
- (2) అభ్యాస సంబంధమైన సందేశం: విశ్వాసం “విధేయతలో” ప్రత్యక్షపరచబడుతుంది. దూరస్థులైన పాపుల విధేయత ప్రస్తావించబడింది (6:16, 17 చూడు),²⁸ అయితే ఉత్తరంలోని తరువాతి భాగంలో క్రైస్తవులనుండి ఎదురు చూడబడిన విధేయత నొక్కి చెప్పబడింది (12-16 అధ్యాయాలు).
- (3) సార్వత్రిక సందేశం: రక్షణ “సమస్త జనులకు” (జనములకు). అందరు నశించిపోయారు గనుక రక్షణ అందరికీ అవసరమయ్యింది. విశ్వాసం ద్వారా కృపచేతనే - అందరు ఒకే విధంగా రక్షింపబడతారు.

Dale Hartman వద్దనుండి ఒక ఉదాహరణను తెచ్చుకుంటాను.²⁹ 1:1-6లో, పౌలు ఒక మేకు పాతాడు. 16:20-27లో, అతడు మరొక మేకు పాతాడు. ఈ రెండు మేకుల మధ్య ఒక తాడును కట్టాడు. దానిమీద తన వాదనలను, తీర్మానాలను ఆరవేస్తాడు.

కీలకమైన పదాలు

రోమా పత్రికలో నేను పలు ప్రాముఖ్యమైన పదాలను ప్రస్తావించాను. కీలకమైన పదాలు, అవి ఎన్నిసార్లు కన్పించేది పేర్కొంటూ Larry Deason ఒక జాబితా యిచ్చాడు.³⁰ ఉపయోగింపబడత తర్జుమాను బట్టి సంఖ్య మారవచ్చు, కాని Deason జాబితాలోనుండి మచ్చుకు తీయబడినవి ఈ క్రింద చూపబడ్డాయి:

- “నీతి” (దాని సంబంధిత పదాలు) - 66 సార్లు
- “ధర్మశాస్త్రము” - 75 సార్లు
- “విశ్వాసము,” “నమ్మకము,” “నమ్మిక” - 61 సార్లు
- “పాపము,” “పాపి,” “పాపభరితము” - 58 సార్లు
- “మరణము,” “చావు,” “చంపు” - 48 సార్లు
- “శరీరము,” “శరీర సంబంధమైన,” “శరీర స్వభావము” - 30 సార్లు
- “కృప” - 25 సార్లు
- “పరిశుద్ధుడు” - (సంబంధిత పదాలు) - 24 సార్లు

రోమా పత్రిక మీద కొన్ని పాఠాలు యిప్పుడు చదివిన మరియు యితరమైన కీలక పదాలతో ఆరంభమౌతాయి. మూల వాక్యంలో వాటిని మనం ఎదుర్కొన్నప్పుడు ఆ

పదాలను మనం చర్చించుదాం. ఈ విధంగా, తన సొంతమైన బహిరంగ విధానంలో తన ఆలోచనను పౌలు ఎలా పెంచుకొంటూ వెళ్లాడో మనం చూద్దాం.

ఈ పుస్తకాన్ని మనం ఎలా అవుట్‌లైన్ చేయగలం?

పౌలు ఉత్తరాల్లో అనేకాలు దైవతత్వ శాస్త్రంగా (“సిద్ధాంతంగా”) ఉపదేశంతో ఆరంభమై అభ్యాస సంబంధమైన వర్తింపుగా ముగించబడ్డాయి. రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రికలో కూడా యిదే పద్ధతి - అయితే ఈ రెండింటి మధ్య ఒత్తి పలికే విభజన పాయింటు మీద రచయిత ఏకీభవించారు. ఉదాహరణకు, 9నుండి 11వరకు గల అధ్యాయాలు కొందరు దైవతత్వ శాస్త్ర భాగంలో చేర్చుతుండగా, యితరులు ఈ అధ్యాయాలను వర్తింపు క్రింద నిలుపుతారు. మరి కొందరైతే 5వ అధ్యాయంతో దైవతత్వ శాస్త్ర భాగం ముగిస్తుంది అంటారు.

ఒక పత్రికను రెండు సమాన భాగాలుగా విభజించే పద్ధతి అవుట్‌లైన్ చేయుటకు సుకువైన మార్గం: తొలి ఎనిమిది అధ్యాయాలు (1-8) మరియు తదుపరి ఎనిమిది అధ్యాయాలు (9-16). పౌలు తన ప్రతిపాదనను 1నుండి 8వరకు ఉన్న అధ్యాయాలలో స్థాపించాడు, ఆ ప్రతిపాదనను 9నుండి 16వరకు ఉన్న అధ్యాయాలలో వర్తింపజేశాడు. ఆఖరిలోని 8 అధ్యాయాలు సులభంగానే విభజించుకొంటారు. 9నుండి 11 అధ్యాయాల గుండా, “యూదుల సమస్య” అని Jim McGuiigan పిలిచే దానిని తన ప్రతిపాదనతో ఎలా సమాధానపరచబడగలదో పౌలు వివరించాడు.³¹ తన ప్రతిపాదనను దైనిక జీవిత సవాలులతో 12నుండి 16 అధ్యాయాలవరకు అపొస్తలుడు వర్తింపజేశాడు. ఈ తలంపులను ఈ క్రింది అవుట్‌లైన్ నమోదు చేస్తుంది. నీవు చదివేటప్పుడు ఈ అవుట్‌లైన్ ను దగ్గర ఉంచుకో. దీన్ని కంఠస్థం చేయడంలో విలువ ఉంటుంది.

రోమా పత్రిక అవుట్‌లైన్

పరిచయం (1:1-17)

- I. **సిద్ధాంతపరమైనవి** (1:18-8:39)
 - A. నేరారోపణ (1:18-3:20)
 - 1. అన్యజనులు
 - 2. యూదులు
 - B. నీతిమంతులుగా తీర్చబడడం (3:21-5:21)
 - C. పరిశుద్ధపరచబడడం (6:1-7:25)
 - D. మహిమపరచబడడం (8:1-39)
- II. **అభ్యాస సంబంధమైనవి** (9:1-15:13)
 - A. వివరణ (9:1-11:36)

1. ఇశ్రాయేలుతో చేయబడిన వాగ్దానాలతో విశ్వాసంవలన నీతిమంతులుగా తీర్చబడడమనేది సమాధానపరచబడింది
 2. విశ్వాసంవలన నీతిమంతులుగా తీర్చబడడం దేవుని విశ్వాస్యతతో సమాధానపరచబడింది
- B. వర్తింపు (12:1-15:13).

ముగింపు (15:14-16:27)

రోమా పత్రికలో కీలకమైనవని తాము తలంచే పదాలను అనేక మంది రచయితలు తమ అవుట్‌లైన్లో చేర్చుకున్నారు. “నీతి” అనే పదాన్ని పలు కోణాల్లో చూపుతూ ఉపయోగించిన ఒక అవుట్‌లైన్ యొక్క మధ్య భాగం యిక్కడ ఉంది:³²

- I. పాపము (1:18-3:20): నీతి అవసరమైయుంది
- II. రక్షణ (3:21-5:21): నీతి ఆరోపింపబడింది
- III. పరిశుద్ధపరచబడుట (6:1-8:39): నీతి ప్రసాదింపబడింది
- IV. సార్వభౌమత్వం (9:1-11:36): నీతి నిరాకరింపబడింది
- V. సేవ (12:1-15:13): నీతి అభ్యసించబడింది

(ఆచరింపబడింది)

ముగింపు

మనం కలిసి చేసే ప్రయాణానికిని, వ్యక్తిగతమైన నీ ప్రయాణానికి సిద్ధపరచడానికిని యింకా అధికంగా విషయాన్ని చెప్పవచ్చు, గాని ప్రస్తుతానికి యిది సరిపోవాలి. ఈ పాఠంలో నిన్ను ప్రోత్సహించినదాన్ని చదవడం యిప్పుడు ప్రారంభించాలి. నీకు సమయం అనుకూలిస్తే, ఒక్క సిట్టింగ్‌లోనే ఉత్తరమంతా - పలుమార్లు చదువు.

నా చిన్న తనంలో, ఆరాధనా కార్యక్రమాలకు హాజరు కావడానికి సంఘ సభ్యులు తరచుగా బహు దూరం పయనించేవారు. ప్రార్థనలో నడిపించేవారు తరచుగా “ప్రయాణపు దీవెనల కొరకు” దేవుని అడుగుతుండేవారు: ప్రతి ఒక్కరు యింటికి క్షేమంగా చేరడానికి ప్రతి వ్యక్తిని కాపాడుమని అడిగేవారు. సంతోషకరమైన, అయితే ప్రయాసతో కూడిన - రోమా పత్రిక గుండా చేసే ఆత్మసంబంధమైన ప్రయాణంలో, “ప్రయాణపు దీవెనల” కొరకు దేవుని అడుగుదాం.

“వెయ్యి మైళ్ల దూరపు ప్రయాణమైన ఒక్క అడుగు వేయడంతో ఆరంభమౌతుందని”³³ చెప్పబడింది. మన తరువాత పాఠంలో మనం తొలి అడుగు వేద్దాం.

ఉపదేశకులకు, సువార్తికులకు నోట్లు

(1) రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద నీవు క్లాసు చెప్పితే, ఈలాటి పరిచయపు పాఠాన్ని నీవు చేర్చవలసియుంటుంది. రోమా పత్రిక గుండా నీవు ప్రసంగించదలచుకుంటే, నీ వరుస తరువాత పాఠంతో ఆరంభించవచ్చు. రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద అనేక పాఠాలు పౌలు జీవితం, పని, శీలాన్ని సర్వే చేయడంలో ప్రారంభించబడతాయి. నీ శ్రోతలు అపొస్తలుని గూర్చి ఎరుగనివారైతే, అలాటి సర్వేని నీవు యిందులో గాని, తరువాత పాఠంలో గాని చేర్చవచ్చు.

(2) రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద నేను ఈ పుస్తకాలను రాస్తుండగా, విషయాన్ని నేను మూడు ప్రముఖ ఉపయోగాలను మనస్సులో ఉంచుకొంటున్నాను. రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద వరుస ప్రసంగాలను కొద్దిమంది ప్రసంగిస్తారు. అనేకులు రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద క్లాసు ఉపదేశిస్తారు. వ్యక్తిగతమైన క్షేమాభివృద్ధి కొరకు యితరులు పాఠాలు చదువుతారు.

రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక మీద ప్రసంగించేవారికి సహాయం చేయడానికి, వచనం వెంట వచనం స్టడీ చేయడానికి బదులు, హెడ్డింగ్స్ లోను, అలోచనా అమరికలోను ప్రసంగ పద్ధతిని నేను ఉపయోగింప ప్రయత్నిస్తాను. ప్రసంగం కొరకు సరిపోయే దానికంటే ఎక్కువ సమాచారాన్ని నేను అందులో చేర్చుతాను. నీవు ఉపయోగించే విషయంలో ఏరుకునేందుకు ప్రయత్నించు.

క్లాసులో రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రిక ఉపదేశించేవారికి సహాయపడడానికి, మూల వాక్యాన్ని కవర్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను, ఏవైనా ప్రశ్నలు వస్తాయేమోనని ఎదురు చూస్తాను. ఏదియెలాగున్నా, ఈ సమాచారం నీ విద్యార్థులకు కాదు నీ కొరకేనని గ్రహించు. ఉదాహరణకు, క్లాసులో ఎక్కువ మందికి గ్రీకు పదాలమీద అభిలాష ఉండదు. అంతేకాదు, ఈ స్టడీస్ లో కొటేషన్స్ నీవు ఉపయోగించినట్లుయితే, ఆగి అది ఎవరు చెప్పారో సూచించడం అవసరముండదు.

ఈ పుస్తకాలను నీ వ్యక్తిగతమైన క్షేమాభివృద్ధికి నీవు ఉపయోగింపగోరిన యెడల, ఈ పుస్తకాల్లో ఉన్న సమస్తం నీ కొరకే. నీవు చదివేదంతా బైబిలుతో పోల్చి చూచుకోమని మాత్రం నేను హెచ్చరిక చేస్తున్నా. దేవుని వాక్యంతో అది ఏకీభవించితే, దాన్ని అంగీకరించు. అది వాక్యానికి భిన్నంగా ఉంటే, దాన్ని నిరాకరించు.

సూచనలు

¹Charles Hodge, *Commentary on the Epistle to the Romans* (Princeton, N.J.: N.p., 1886; reprint, Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1968), 9. ²Quoted in Don DeWalt, *Romans Realized*, Bible Study Textbook Series (Joplin, Mo.: College Press, 1959), 12. ³Ibid. ⁴అలు రోమీయులకు వ్రాసిన పత్రికలోను, యిటు 1 కొరింథీయులకు వ్రాసిన పత్రికలోను 16 అధ్యాయాలే ఉన్నాయి; అయితే NASB అనే నా ప్రతిలో రోమీయులకు 15 పేజీలు ఉంటే, 1 కొరింథీయులకు 14

పేజీలే ఉన్నాయి. ⁵Dave Miller, “The Meaning of Romans (1),” “ట్రూత్ ఇన్ లవ్స్” అనే టీవీ ప్రోగ్రాంలోని ప్రసంగం Fort Worth, Texas, 2 జనవరి 2002. ⁶Douglas J. Moo, *Romans*, The NIV Application Commentary (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 2000), 19. ⁷*Kerygma* అనే గ్రీకు పదాన్ని పండితులు ఉపయోగిస్తారు, దానికి అర్థం “ప్రసంగంపబడినది” లేక “సందేశం.” “మాలోపదేశములు” అనే ప్రయోగానికి సంబంధించి, హెబ్రీయులకు 5: 12 KJV చూడు. ⁸Charles R. Swindoll, *Coming to Terms with Sin: A Study of Romans 1-5* (Anaheim, Calif.: Insight for Living, 1999), 6. ⁹సంఘము, బహిరంగ ఆరాధనపంటి యితర కీలకమైన అంశాలను గూర్చి అల్పంగా ప్రస్తావన చేయబడింది. ¹⁰Merrill C. Tenney, *New Testament Survey*, rev. Walter M. Dunnell (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 305.

¹¹Moses E. Lard, *Commentary on Paul's Letter to Romans* (Lexington, Ky.: N.p., 1875; reprint, Delight, Ark.: Gospel Light Publishing Co., n.d.), xx. ¹²J. D. Thomas, *Romans*, The Living Word series (Austin, Tex.: Sweet Publishing Co., 1965), 3. ¹³Quoted in J. D. Thomas, *Class Notes, Romans*, Abilene Christian College (1955). ¹⁴Samuel Taylor Coleridge, *Table Talk*, arr. and ed. T. Ashe (London: George Bell and Sons, 1896), 228. ¹⁵Thomas, *Class Notes*. ¹⁶Tenney, 306. ¹⁷Edward Fudge, *Romans*, New Testament Helps (Athens, Ala.: C.E.I. Publishing Co., 1970), 12. ¹⁸James Burton Coffman, *Commentary of Romans* (Austin, Tex.: Firm Foundation Publishing House, 1973), vi. ¹⁹Moo, 20. ²⁰Anders Nygren, *Commentary on Romans* (Philadelphia: Fortress Press, 1949), 2.

²¹Quoted in Larry Deason, “*The Righteousness of God*”: *An In-depth Study of Romans*, rev. (Clifton Park, N.Y.: Life Communications, 1989), 6. ²²Chrysostom *Homilies on the Epistle to the Romans Argument*. ²³Henry H. Halley, *Halley's Bible Handbook*, rev. (Chicago: Henry H. Halley, 1955), 522. ²⁴Eugene H. Peterson, *The Message: New Testament with Psalms and Proverbs* (Colorado Springs, Colo.: NavPress Publishing Group, 1995), 359. ²⁵R. C. Bell, *Studies in Romans* (Austin, Tex.: Firm Foundation Publishing House, 1957), 2. ²⁶Prentice Meador, “When in Rome,” sermon preached at Prestoncrest church of Christ, Dallas, Texas, 1 October, 2000. ²⁷Quoted in Thomas, *Romans*, 3. ²⁸విధేయతతో సువార్తను వినడం (10:17), యేసు మృతులలోనుండి లేపబడిన ప్రభువని యేసునందు విశ్వసించి ఒప్పుకొనడం (10:9, 10), పాపము విషయమై మారుమనస్సు పొందడం (2:4), మరియు బాప్తిస్మం పొందడం అనేవి యిమిడియున్నాయి (6:3-6). ²⁹Dale Hartman, class taught at Eastside church of Christ, Midwest City, Oklahoma, 11 January 2004. ³⁰Deason, 16.

³¹Jim McGuiggan, *The Book of Romans*, Looking Into The Bible Series (Lubbock, Tex.: Montex Publishing Co., 1982), 5. ³²రోమా పత్రికలో అనేక అప్పట్లైన్లు “నీతియనే” పదం చుట్టు తిరుగుతాయి. ఇది మాత్రం Warren W. Wiersbe, *Wiersbe's Expository Outlines on the New Testament* (Wheaton, Ill.: Victor Books, 1992), 359పై ఆధారపడియుంది. ³³Lao-tzu (c. 604-c. 531 B.C.), *The Way of Lao-tzu*, quoted in John Bartlett, *Bartlett's Familiar Quotations*, 16th ed., ed. Justin Kaplan (Boston: Little, Brown and Co., 1992), 57.

ఈ స్థానంలో ఉపయోగించబడిన బైబిలు తర్జుమాలు

- AB — Amplified Bible
CEV — Contemporary English Version
CJB — Complete Jewish Bible
Conybeare — The Epistles of Paul, by W. J. Conybeare
ESV — English Standard Version
Goodspeed — The New Testament, An American Translation, by Edgar
J. Goodspeed
HCSB — Holman Christian Standard Bible
JB — Jerusalem Bible
KJV — King James Version
Knox — The New Testament in the Translation of Monsignor Ronald
Knox
LB — Living Bible paraphrase
LNT — The Living New Testament
McCord — [Hugo] McCord's New Testament Translation of the Ever-
lasting Gospel (The Freed-Hardeman Translation)
Moffatt — A New Translation, by James Moffatt
MSG — The Message paraphrase, by Eugene Peterson
NASB — New American Standard Bible
NCV — New Contemporary Version
NEB — New English Bible
NirV — New International Readers Version
NIV — New International Version
NKJV — New King James Version
NLT — New Living Translation
NRSV — New Revised Standard Version
Phillips — The New Testament in Modern English by J. B. Phillips
REB — Revised English Bible
RSV — Revised Standard Version
SEB — Simple English™ Bible
TEV — Today's English Version paraphrase
Weymouth — The New Testament in Modern Speech, by Richard
Francis Weymouth